

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Περισσότερες από μία γλώσσες; Ένα βιβλιάριο αναστοχασμού για γονείς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

Σελ. 2

Βήμα 1

Οι γλωσσικές σας ικανότητες.

Σελ. 3-4

Βήμα 2

Γλώσσες που έχουν ιδιαίτερη σημασία για σας.

Σελ. 5-6

Βήμα 3

Σκεφτείτε τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους για το παιδί σας.

Σελ. 7-8

Βήμα 4

Ανοίγοντας την πόρτα σε οικογένεια και φίλους.

Σελ. 9-10

Ώρα να αρχίσετε το γλωσσικό σχεδιασμό σας.

Σελ. 11

Βήμα 5

Επιλέγοντας γλωσσική στρατηγική για το σπίτι: μια επιλογή που πρέπει να κάνετε μαζί.

Σελ. 12-13

Βοηθώντας το παιδί σας.

Σελ. 14

Βήμα 6

Βοηθώντας το παιδί σας στην καθημερινότητά του. Δραστηριότητες μάθησης.

Σελ. 15

Βήμα 7

Βοηθώντας το παιδί σας στην καθημερινότητά του. Κοινωνικές επαφές.

Σελ. 16

Βήμα 8

Κοιτάζοντας το μέλλον.

Σελ. 17

Επίλογος.

Σελ. 18

Αγαπητοί γονείς πολύγλωσσων παιδιών,

Το να μεγαλώσετε το παιδί σας πολυγλωσσικά είναι ένα ανεκτίμητο δώρο. Η πλειοψηφία των ανθρώπων σήμερα ζουν σε ένα πολυγλωσσικό περιβάλλον. Επειδή τα δεδομένα σε κάθε οικογένεια είναι διαφορετικά, είναι σημαντικό να βρείτε εσείς τον καλύτερο τρόπο για τη δική σας οικογένεια. Το βιβλιάριο που κρατάτε έχει σχεδιασθεί για να σας βοηθήσει να επιλέξετε μια στρατηγική για να υποστηρίξετε την πολυγλωσσική ανάπτυξη του παιδιού σας. Το βιβλιάριο είναι χωρισμένο σε 8 ενότητες, οι οποίες περιλαμβάνουν μια σύντομη εισαγωγή και 1-2 σελίδες ασκήσεων αναστοχασμού. Στην ιστοσελίδα μας (www.plantinglanguages.com) θα βρείτε επίσης βίντεο με τις εμπειρίες άλλων γονιών. Μερικές από τις σελίδες αυτού του βιβλιαρίου πρέπει να συμπληρωθούν από τον κάθε γονιό ξεχωριστά, ενώ άλλες θα ήταν καλύτερο να συμπληρωθούν και από τους δύο γονείς μαζί. Θα πάρει λίγο χρόνο να τελειώσετε το βιβλιάριο, αλλά η επιλογή της γλωσσικής στρατηγικής για το παιδί σας είναι ιδιαίτερα σημαντική και μπορεί να καθορίσει το μέλλον του.

Ελπίζουμε ότι θα σας αρέσει το βιβλιάριο.

Με τις θερμότερες μας ευχές,

Η ερευνητική ομάδα του προγράμματος «Φυτεύοντας Γλώσσες».

Οι γλωσσικές σας ικανότητες.

Η γλωσσική κατάκτηση είναι μια μακρά διαδικασία κατά τη διάρκεια της οποίας θα πρέπει να μπορείτε να μιλάτε με το παιδί σας για οποιοδήποτε θέμα είτε αυτό αφορά την καθημερινότητα είτε οτιδήποτε πιο περίπλοκο. Για τους περισσότερους γονείς είναι πιο εύκολο να εκφραστούν και να επικοινωνήσουν με το παιδί τους στη γλώσσα που αισθάνονται πιο άνετα: τη μητρική τους γλώσσα, ωστόσο μπορεί να επιλέξουν μια άλλη γλώσσα για να μιλούν με το παιδί τους.

Οι γλώσσες που μιλώ

Οι γλώσσες που καταλαβαίνω

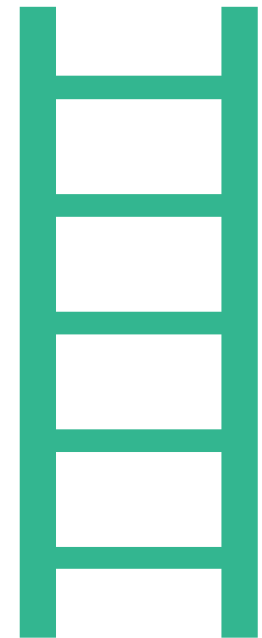
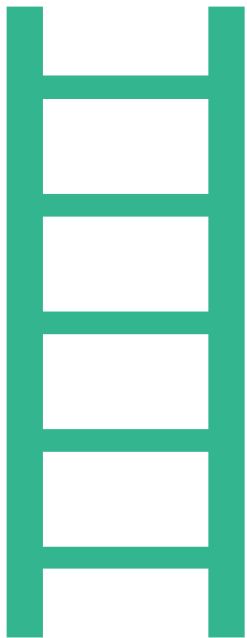

Οι γλώσσες στις οποίες γράφω

Οι γλώσσες που διαβάζω

Γονιός 1

Για κάθε δεξιότητα γράψε τις γλώσσες που γνωρίζεις καλύτερα στην κορυφή κάθε σκάλας και τις υπόλοιπες γλώσσες κάτω από αυτές, με σειρά φθίνουσας ικανότητας.

Οι γλωσσικές σας ικανότητες.

Η γλωσσική κατάκτηση είναι μια μακρά διαδικασία κατά τη διάρκεια της οποίας θα πρέπει να μπορείτε να μιλάτε με το παιδί σας για οποιοδήποτε θέμα είτε αυτό αφορά την καθημερινότητα είτε οτιδήποτε πιο περίπλοκο. Για τους περισσότερους γονείς είναι πιο εύκολο να εκφραστούν και να επικοινωνήσουν με το παιδί τους στη γλώσσα που αισθάνονται πιο άνετα: τη μητρική τους γλώσσα, ωστόσο μπορεί να επιλέξουν μια άλλη γλώσσα για να μιλούν με το παιδί τους.

Οι γλώσσες που μιλώ

Οι γλώσσες που καταλαβαίνω

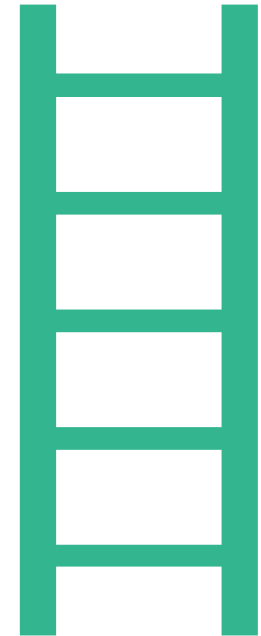
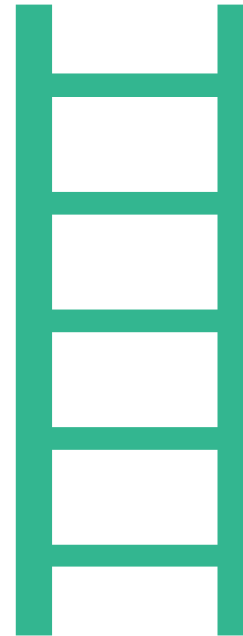
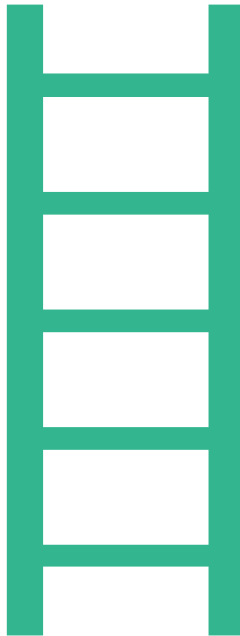
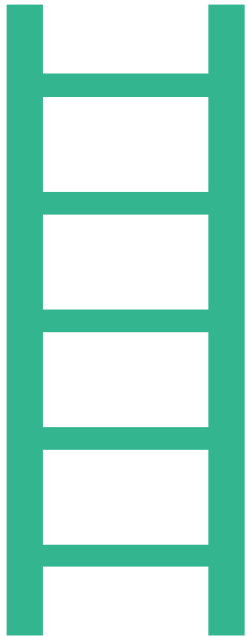

Οι γλώσσες στις οποίες γράφω

Οι γλώσσες που διαβάζω

Γονιός 2

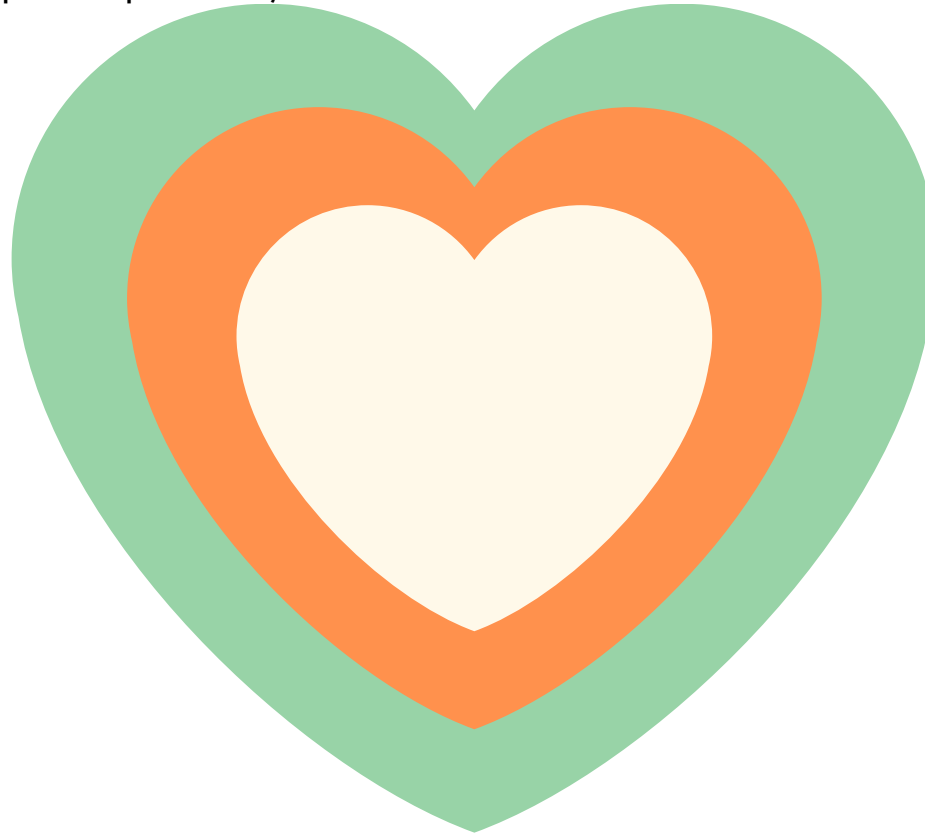
Για κάθε δεξιότητα γράψε τις γλώσσες που γνωρίζεις καλύτερα στην κορυφή κάθε σκάλας και τις υπόλοιπες γλώσσες κάτω από αυτές, με σειρά φθίνουσας ικανότητας.

Γλώσσες που έχουν ιδιαίτερη σημασία για σας.

Η γλώσσα δεν είναι απλώς ένα σύστημα επικοινωνίας. Οι γλώσσες καθορίζουν το ποιος είσαι και πώς βλέπεις τον κόσμο. Άνθρωποι που μιλούν την ίδια γλώσσα μπορεί να έχουν διαφορετικά συναισθήματα γι' αυτή. Επομένως, προτού επιλέξετε τις γλώσσες που θα θέλατε να κατακτήσει το παιδί σας, πρέπει να σκεφτείτε τι σημαίνουν οι διάφορες γλώσσες για σας συγκεκριμένα. Μια γλώσσα είναι ένα μέσο για να εκφράσετε όχι μόνο σκέψεις αλλά και συναισθήματα, και ένα εργαλείο για να μεταλαμπαδεύσετε στα παιδιά σας πολιτιστικές αξίες, ήθη και παραδόσεις.

Γονιός 1

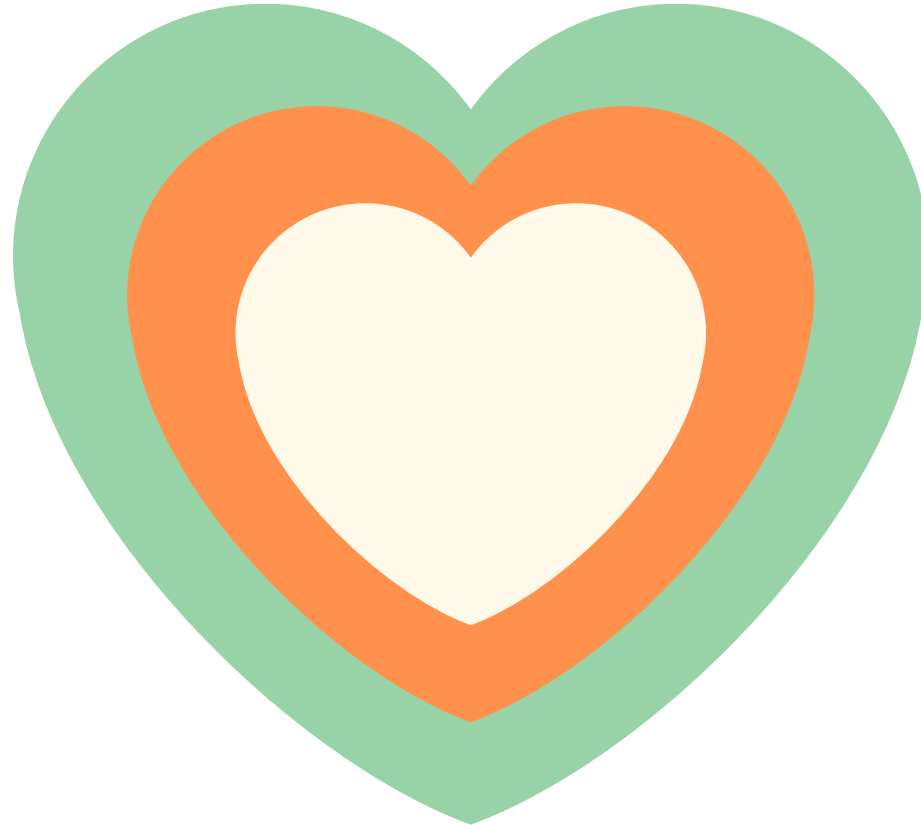
**Γράψε τις γλώσσες σου στην καρδιά. Πιο κοντά στο κέντρο=πιο ισχυρός δεσμός.
Σκέψου συναισθήματα, οικογένεια, κουλτούρα, ταυτότητα.**

Γλώσσες που έχουν ιδιαίτερη σημασία για σας.

Η γλώσσα δεν είναι απλώς ένα σύστημα επικοινωνίας. Οι γλώσσες καθορίζουν το ποιος είσαι και πώς βλέπεις τον κόσμο. Άνθρωποι που μιλούν την ίδια γλώσσα μπορεί να έχουν διαφορετικά συναισθήματα γι' αυτή. Επομένως, προτού επιλέξετε τις γλώσσες που θα θέλατε να κατακτήσει το παιδί σας, πρέπει να σκεφτείτε τι σημαίνουν οι διάφορες γλώσσες για σας συγκεκριμένα. Μια γλώσσα είναι ένα μέσο για να εκφράσετε όχι μόνο σκέψεις αλλά και συναισθήματα, και ένα εργαλείο για να μεταλαμπαδεύσετε στα παιδιά σας πολιτιστικές αξίες, ήθη και παραδόσεις.

Γονιός 2

**Γράψε τις γλώσσες σου στην καρδιά. Πιο κοντά στο κέντρο=πιο ισχυρός δεσμός.
Σκέψου συναισθήματα, οικογένεια, κουλτούρα, ταυτότητα.**

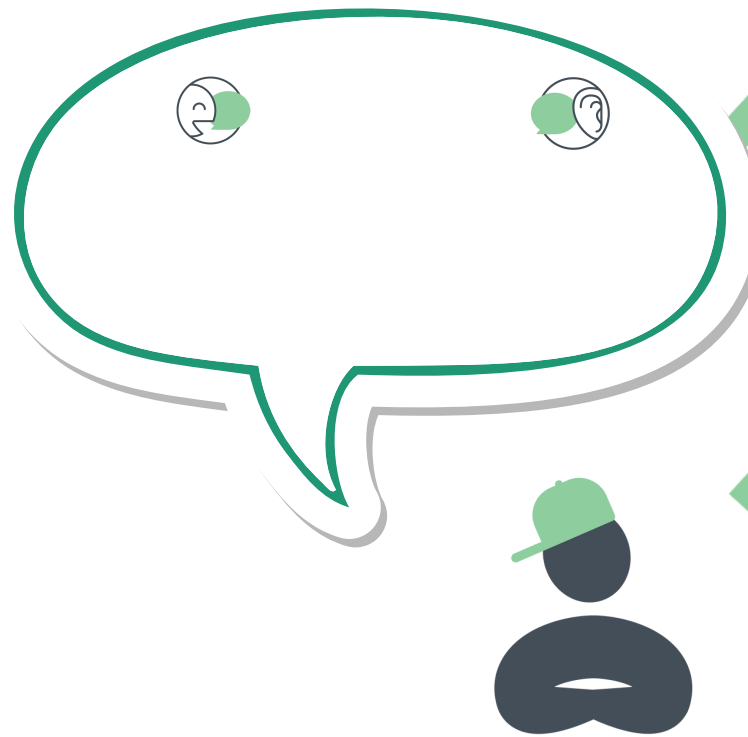
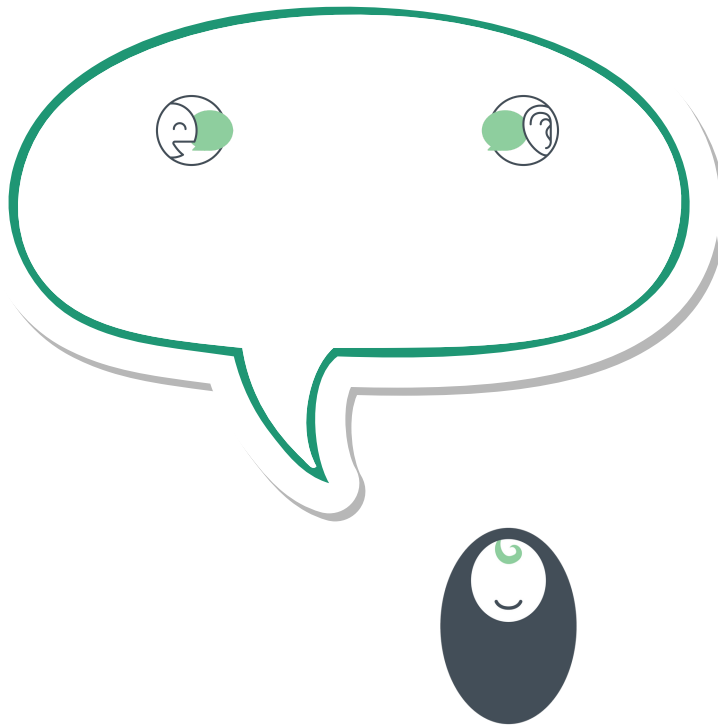
Σκεφτείτε τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους για το παιδί σας.

Πιστεύετε ότι το παιδί σας μπορεί να γίνει ένας ικανός πολύγλωσσος ομιλητής; Τι σημαίνει αυτό για σας; Ποιες γλώσσες θέλετε να μάθει και σε ποιο βαθμό; Το να μιλάς μια γλώσσα είναι σπουδαίο, αλλά και το να κατανοείς μια γλώσσα είναι μια σημαντική ικανότητα. Είναι χρήσιμο να διαχωρίσετε τις προτεραιότητες για τα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού σας από γλωσσικούς στόχους στους οποίους μπορείτε να επικεντρωθείτε αργότερα.

Από τη γέννησή του

Αργότερα

Γονιός 1

Γράψε τις γλώσσες που θα ήθελες να κατακτήσει το παιδί σου από την αρχή. Γράψε επίσης τις γλώσσες που θα ήθελες να μάθει αργότερα.

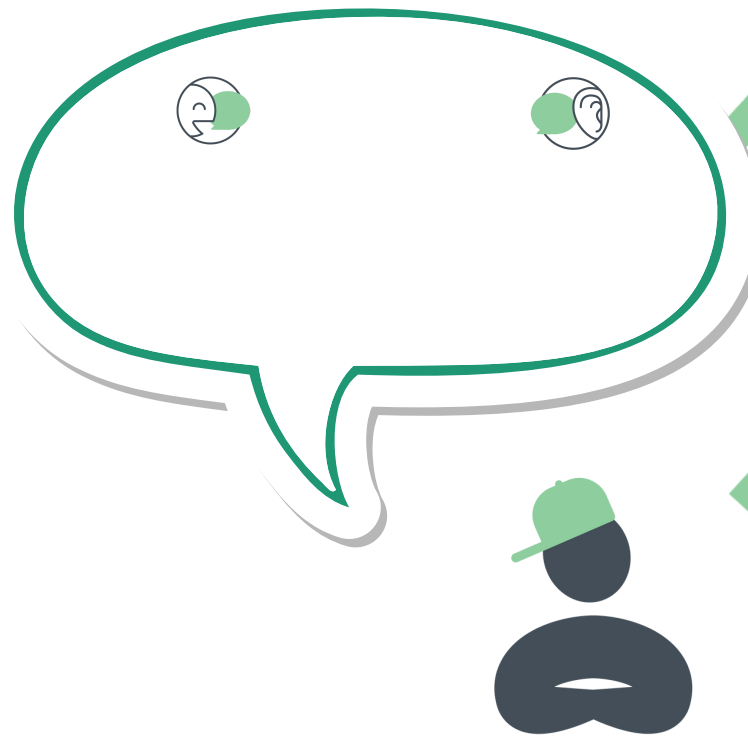
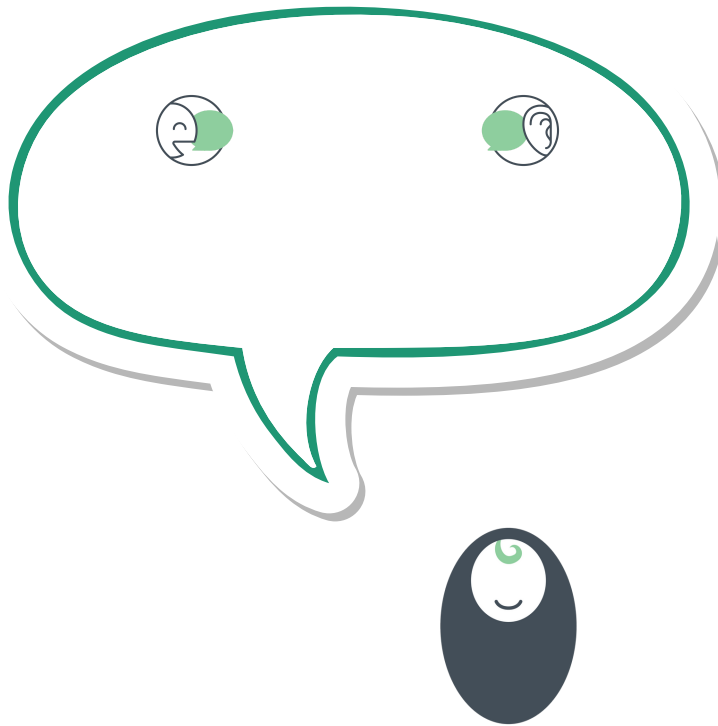
Σκεφτείτε τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους για το παιδί σας.

Πιστεύετε ότι το παιδί σας μπορεί να γίνει ένας ικανός πολύγλωσσος ομιλητής; Τι σημαίνει αυτό για σας; Ποιες γλώσσες θέλετε να μάθει και σε ποιο βαθμό; Το να μιλάς μια γλώσσα είναι σπουδαίο, αλλά και το να κατανοείς μια γλώσσα είναι μια σημαντική ικανότητα. Είναι χρήσιμο να διαχωρίσετε τις προτεραιότητες για τα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού σας από γλωσσικούς στόχους στους οποίους μπορείτε να επικεντρωθείτε αργότερα.

Από τη γέννησή του

Αργότερα

Γονιός 2

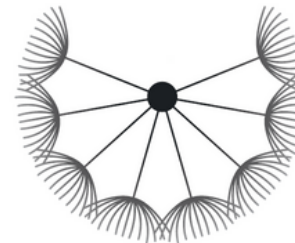
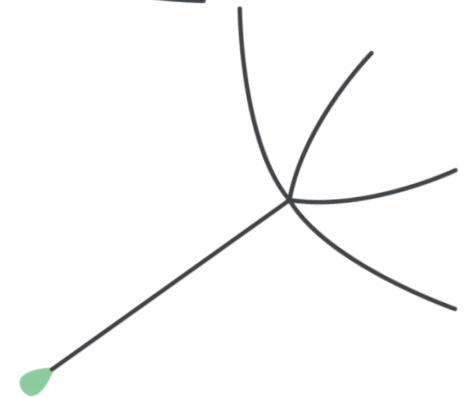
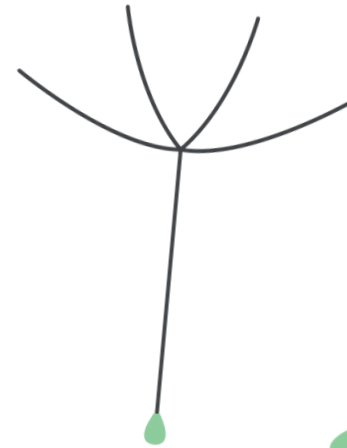
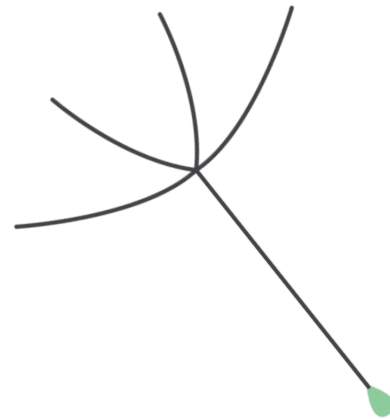
Γράψε τις γλώσσες που θα ήθελες να κατακτήσει το παιδί σου από την αρχή. Γράψε επίσης τις γλώσσες που θα ήθελες να μάθει αργότερα.

Ανοίγοντας την πόρτα σε οικογένεια και φίλους.

Χρειάζεται ένα χωριό για να μεγαλώσεις ένα παιδί. Όταν σχεδιάζετε την πολυγλωσσική ανατροφή του παιδιού σας, θα ήταν καλό να μιλήσετε με σημαντικούς ανθρώπους του κοινωνικού σας περιγύρου, όπως μέλη της οικογένειάς σας, φίλους, νταντάδες και νηπιαγωγούς. Είναι σημαντικό το κοινωνικό σας δίκτυο να κατανοήσει την προσέγγιση που θα υιοθετήσετε. Ίσως να δεχθείτε κριτική ή πίεση από αυτούς, αλλά αν το συζητήσετε μαζί τους και τους εξηγήσετε τις επιλογές σας, θα σας βοηθήσει να δημιουργήσετε μια δυνατή ομάδα που θα σας στηρίξει στο πολυγλωσσικό μέγαλωμα του παιδιού σας.

Γονιός 1

Γράψε τις γλώσσες που θα ήθελες να κατακτήσει το παιδί σου και τους ανθρώπους που θα σε βοηθήσουν σε αυτό, όπως στο παράδειγμα.

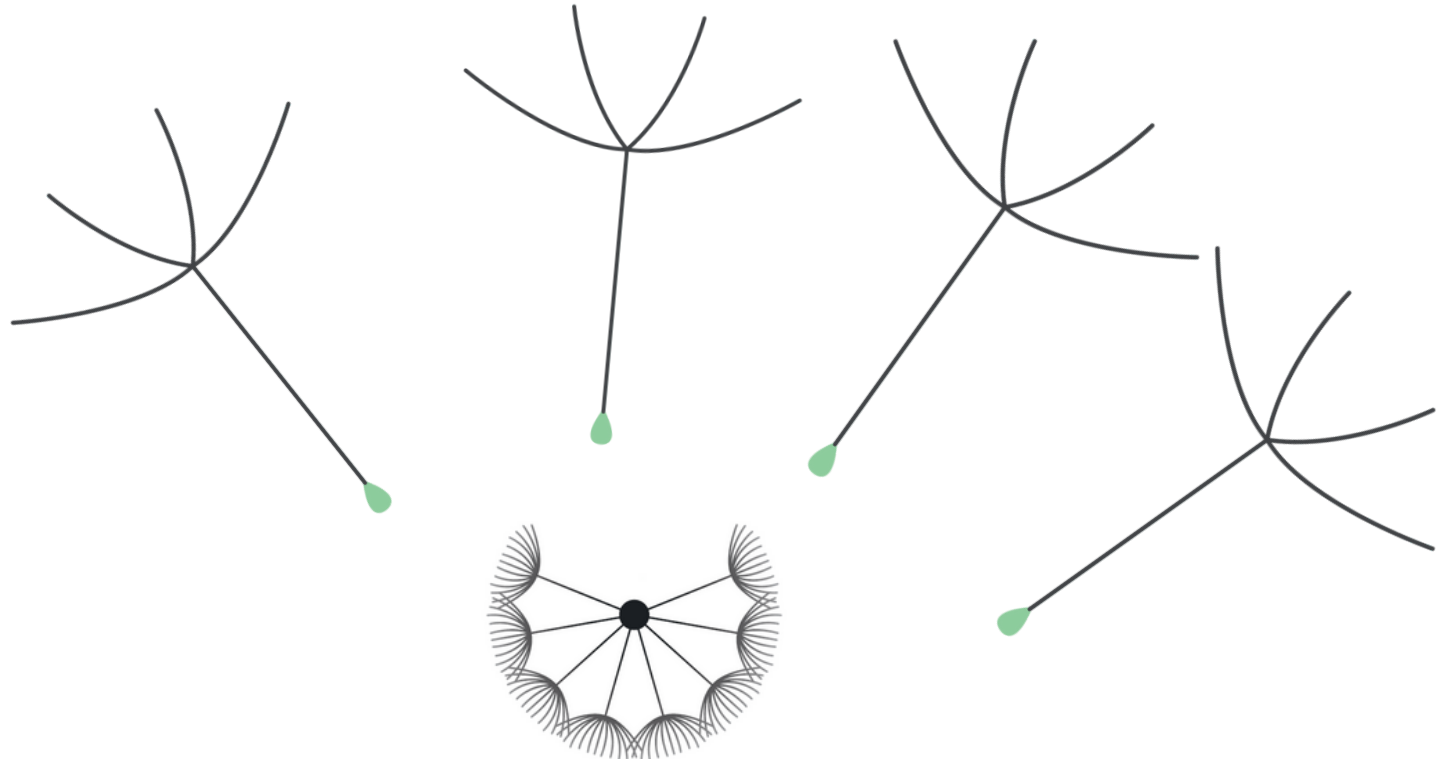
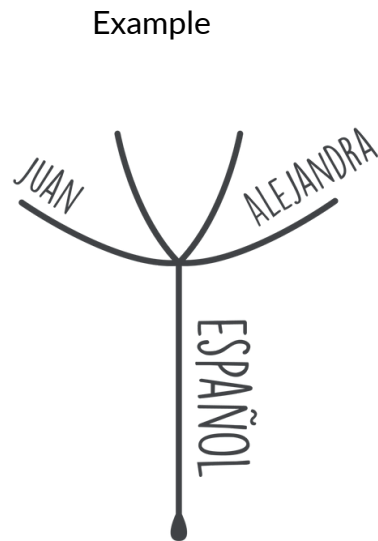
Σου ασκείται πίεση για να επιλέξεις κάποια γλώσσα; Ναι/όχι. Από ποιον/α;

Ανοίγοντας την πόρτα σε οικογένεια και φίλους.

Χρειάζεται ένα χωριό για να μεγαλώσεις ένα παιδί. Όταν σχεδιάζετε την πολυγλωσσική ανατροφή του παιδιού σας, θα ήταν καλό να μιλήσετε με σημαντικούς ανθρώπους του κοινωνικού σας περιγυρου, όπως μέλη της οικογένειάς σας, φίλους, νταντάδες και νηπιαγωγούς. Είναι σημαντικό το κοινωνικό σας δίκτυο να κατανοήσει την προσέγγιση που θα υιοθετήσετε. Ίσως να δεχθείτε κριτική ή πίεση από αυτούς, αλλά αν το συζητήσετε μαζί τους και τους εξηγήσετε τις επιλογές σας, θα σας βοηθήσει να δημιουργήσετε μια δυνατή ομάδα που θα σας στηρίξει στο πολυγλωσσικό μέγαλωμα του παιδιού σας.

Γονιός 2

Γράψε τις γλώσσες που θα ήθελες να κατακτήσει το παιδί σου και τους ανθρώπους που θα σε βοηθήσουν σε αυτό, όπως στο παράδειγμα.

Σου ασκείται πίεση για να επιλέξεις κάποια γλώσσα; Ναι/όχι. Από ποιον/α;

ΏΡΑ ΝΑ ΑΡΧΙΣΕΤΕ ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΌ ΣΑΣ.

Έχετε περιγράψει τις γλωσσικές σας ικανότητες. Έχετε συλλογιστεί το συναισθηματικό δέσιμο που έχετε με τις γλώσσες που μιλάτε. Έχετε ήδη μια ιδέα για το ποιοι μπορούν να σας βοηθήσουν να μεγαλώσετε το παιδί σας πολυγλωσσικά.

Έχετε θέσει τους στόχους σας. Τώρα είστε έτοιμοι να αναπτύξετε τη δική σας οικογενειακή γλωσσική προσέγγιση. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να πάρετε αποφάσεις και να συζητήσετε την οικογενειακή σας κατάσταση. Οπότε σας συμβουλεύουμε να συμπληρώσετε μαζί τις ασκήσεις που ακολουθούν.

Επιλέγοντας γλωσσική στρατηγική για το σπίτι: μια επιλογή που πρέπει να κάνετε μαζί.

Είναι καλό να σχεδιάσετε τη στρατηγική σας όσο πιο νωρίς γίνεται. Πρέπει, ωστόσο, να έχετε στο μυαλό σας ότι μπορεί να χρειαστεί να αλλάξετε τα σχέδιά σας. Επομένως, πρέπει να είστε ευέλικτοι. Δημιουργείστε μαζί το γλωσσικό σας πλάνο, ώστε να αποφύγετε εντάσεις και συζητήσεις αργότερα. Αν είσαι μονογονιός, συζήτησε το πλάνο σου με κάποιον που νιώθεις κοντά σου.

Και οι δύο γονείς

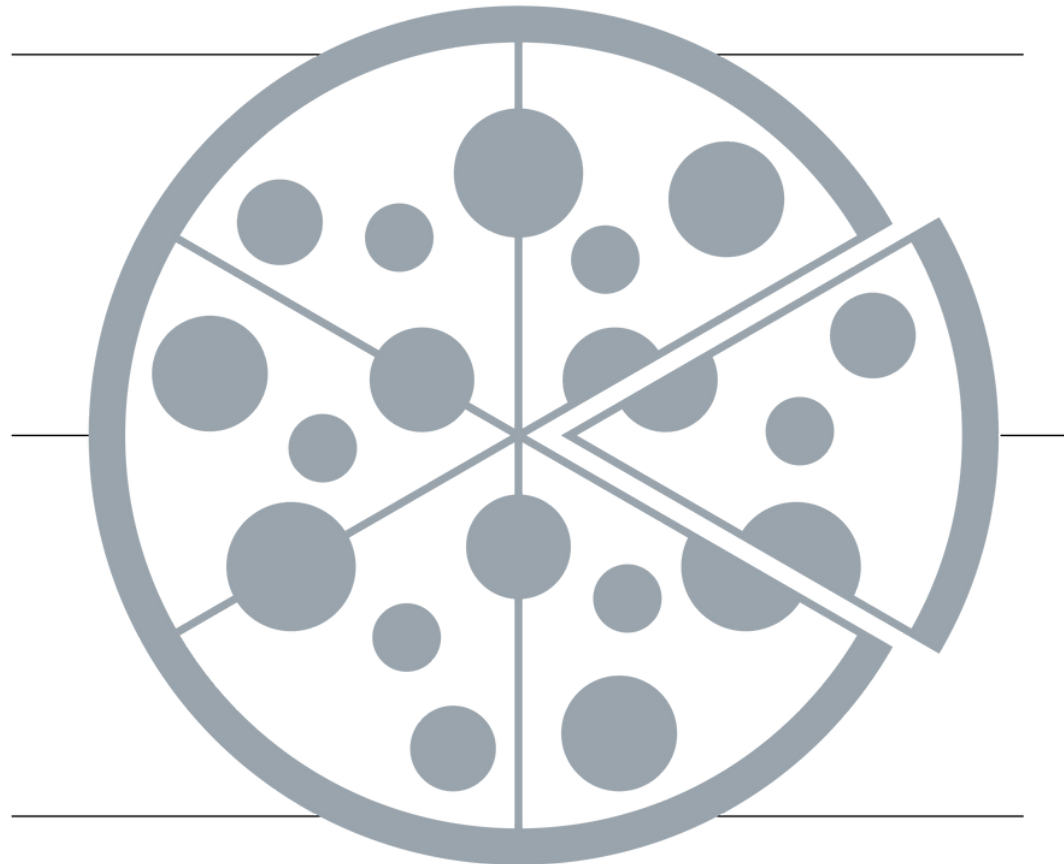
**Σε ποια γλώσσα μιλάτε
μεταξύ σας:**

**Γράψτε τις γλώσσες που θα χρησιμοποιείτε στην καθημερινή σας επικοινωνία με το παιδί σας.
Περισσότερες γλώσσες? Προσθέστε τις.**

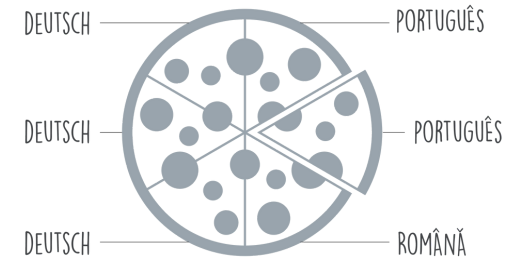

Επιλέγοντας γλωσσική στρατηγική για το σπίτι:
 μια επιλογή που πρέπει να κάνετε μαζί.

Και οι δύο γονείς

Παράδειγμα

Σκεφτείτε τις γλώσσες που το παιδί σας ακούει/μιλά (στο σπίτι και εκτός σπιτιού) σε εβδομαδιαία βάση. Γράψτε τις στα κομμάτια της πίτσας ώστε να δείχνουν το ποσοστό του χρόνου που το παιδί σας χρησιμοποιεί αυτές τις γλώσσες κατά τη διάρκεια της εβδομάδας.

Βοηθώντας το παιδί σας.

Ελπίζουμε ότι τα προηγούμενα στάδια σας βοήθησαν να επιλέξετε τις γλώσσες με τις οποίες θα επικοινωνείτε με το παιδί σας. Η πολυγλωσσική ανατροφή είναι μια συναρπαστική διαδικασία. Στα επόμενα στάδια, θα εστιάσουμε στο πώς μπορείτε να βοηθήσετε το παιδί σας.

Αν δεν έχετε δει ακόμη τα βίντεο στην ιστοσελίδα μας www.plantinglanguages.com, σας ενθαρρύνουμε να το κάνετε. Εκεί θα βρείτε πολλά παραδείγματα, ιστορίες, συμβουλές από άλλους γονείς που θα σας εμπνεύσουν. Είναι επίσης καλό να κουβεντιάζετε τις εμπειρίες σας με άλλους γονείς.

Βοηθώντας το παιδί σας στην καθημερινότητά του. Δραστηριότητες μάθησης.

Μπορείτε να κάνετε διάφορες δραστηριότητες που υποστηρίζουν τη γλωσσική κατάκτηση: να του διαβάσετε βιβλία, να του λέτε ιστορίες, να τραγουδάτε, να παίζετε και να κουβεντιάζετε κατά τη διάρκεια όλων των καθημερινών δραστηριοτήτων σας. Η παρακολούθηση τηλεοπτικών προγραμμάτων στις γλώσσες-στόχους και το παιχνίδι με το τάμπλετ ή τον υπολογιστή παρέχουν επιπρόσθετο γλωσσικό υλικό, όμως για να κατακτήσει ένα παιδί μια γλώσσα, χρειάζεται διάδραση: δύο ή περισσότεροι άνθρωποι που μιλούν μεταξύ τους. Πρέπει να είστε σίγουροι ότι οι δραστηριότητες που επιλέξατε περιλαμβάνουν γλωσσική διάδραση.

Και οι δύο γονείς

Ανάγνωση βιβλίων

Τραγούδι

Αφήγηση ιστοριών

Τάισμα

Παιχνίδι

Μαγείρεμα

Ψώνια

Άλλες δραστηριότητες

Γράψτε τις γλώσσες που χρησιμοποιείτε/σκοπεύετε να χρησιμοποιείτε κατά τη διάρκεια αυτών των δραστηριοτήτων. Μπορείτε να προσθέσετε περισσότερες δραστηριότητες.

Βοηθώντας το παιδί σας στην καθημερινότητά του. Κοινωνικές επαφές.

Για κάθε γλώσσα που μαθαίνει το παιδί σας, χρειάζεται μια 'γλωσσική κοινότητα.' Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να δημιουργείτε ευκαιρίες για να μιλά με άλλους τις γλώσσες-στόχους και να νιώθει την ανάγκη να εκφράζει τα συναισθήματα και τις σκέψεις του στις γλώσσες-στόχους. Με όσο περισσότερους ανθρώπους διαδρά το παιδί σας σε μια γλώσσα, τόσο καλύτερα θα μάθει αυτή τη γλώσσα. Οι φίλοι του έχουν ένα σημαντικό ρόλο να διαδραματίσουν στο να παρακινήσουν το παιδί να χρησιμοποιεί τις γλώσσες-στόχους και να προσδιορίσει τον εαυτό του ως ομιλητή/τρια αυτών των γλωσσών.

Και οι δύο γονείς

Διαδικτυακές επαφές με
την οικογένεια:

Διακοπές/οικογενειακές
επισκέψεις

Συναντήσεις με
άλλα παιδιά

Θρησκευτικές
δραστηριότητες

Συμμετοχή σε ομάδες
γονιών-παιδιών

Κοινοτικές
δραστηριότητες

Γλωσσικά
μαθήματα

Άλλες
δραστηριότητες

Κοιτάζοντας το μέλλον.

Η πολυγλωσσική κατάκτηση είναι μια δυναμική διαδικασία. Ακόμα και αν πάρετε σαφείς αποφάσεις για τη γλωσσική χρήση από την αρχή, θα δείτε ότι η ζωή η ίδια μπορεί να σας σπρώξει προς άλλη κατεύθυνση. Όταν το παιδί πάει νηπιαγωγείο ή σχολείο, όταν αποκτήσει αδέρφια ή όταν η οικογένεια μεταναστεύσει σε άλλη χώρα, οι αρχικές γλωσσικές επιλογές μπορεί να αλλάξουν. Σκεφτείτε πώς θα μπορούσατε να αντιμετωπίσετε αυτές τις προκλήσεις, παραμείνετε θετικοί και προσπαθήστε να διατηρήσετε μια ισορροπία ανάμεσα στην εφαρμογή της γλωσσικής στρατηγικής σας και στη διατήρηση της ευημερίας όλων των μελών της οικογένειας, ώστε να απολαμβάνετε όλοι τη διαδικασία.

Και οι δύο γονείς

**Μην ξεχνάτε ότι η πολυγλωσσία
είναι ένα ανεκτίμητο δώρο!**

**Οι γλώσσες είναι τα κλειδιά για να
ανοίξεις τον κόσμο!**

Γράψτε τι θα μπορούσε να επηρεάσει τη γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού σας. Π.χ. το να αποκτήσει αδέρφια, να πάει σχολείο ή να μετακομίσετε σε μια άλλη χώρα.

Ευχαριστούμε που χρησιμοποίησατε το βιβλιάριο. Ελπίζουμε να σας άρεσε και να σας βοήθησε να σχεδιάσετε τη στρατηγική που θα ακολουθήσετε με το πολύγλωσσο παιδί σας. Μόλις επιλέξετε τη στρατηγική σας, μην κάνετε πίσω, ακόμα και αν αντιμετωπίσετε δυσκολίες στο δρόμο σας. Μην αποκαρδιώνεστε. Αν πιστεύετε στη στρατηγική σας, θα είναι η καλύτερη.

Να θυμάστε ότι το να κουβεντιάζετε τις επιλογές σας με ανθρώπους που είναι στη ζωή του παιδιού σας, είναι σημαντικό, και μπορείτε να μάθετε πολλά με το να ακούτε τις εμπειρίες άλλων γονιών που μεγαλώνουν τα παιδιά τους πολυγλωσσικά.

Αν έχετε απορίες για αυτό το βιβλιάριο, μπορείτε να επικοινωνήσετε με ένα από τους οργανισμούς που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα «Φυτεύοντας Γλώσσες». Θα βρείτε τα στοιχεία επικοινωνίας τους στο www.plantinglanguages.com.

Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε τα άλλα εργαλεία του προγράμματος:

- Οι Υπενθυμίσεις θα σας βοηθήσουν να παρακολουθείτε την πολυγλωσσική ανάπτυξη του παιδιού σας.
- Γλωσσική Ταυτότητα θα σας βοηθήσει να επικοινωνήσετε τις οικογενειακές γλωσσικές σας επιλογές με άλλους ανθρώπους.

Η ερευνητική ομάδα του προγράμματος «Φυτεύοντας Γλώσσες».